

PERSONALIA 13

HJEMME-VERN:
Fatma Jynge kan bli landets nye riksantikvar. På arkitekt-ektefellens slektsgård i Stange arbeider hun med å restaurere bygninger fra 1740-tallet.
FOTO: GEIR MAGNUSON, NTB

Fargeklatt vil bli ny riksantikvar

HA
15/7 - 97

HAMAR: – De faller vel ned fra stolene alle mann om jeg kommer og menger meg med gutta i NHO, humrer Fatma Bhanji Jynge (51). Den frodige og flerkulturelle kvinnen som med sin unorske lederstil har forvaltet tre statsmilliarder og bygd flyplasser og militærleire – skulle gjerne likt seg som fargeklatt i de indre sirklene av vårt mannsdominerte næringsliv. Men aller helst vil hun bli landets nye riksantikvar.

AV: GEIR MAGNUSON, NTB

For stillingen som riksantikvar har hun utrolig lyst på. Og sterke krefter ønsker henne inn i den.

– Det private næringsliv kan saktens være fristende det også. Det er oppdragende å skifte arbeidssted, men det haster ikke – jeg har uansett jobb i to år til, sier den indisk-afrikanske prosjektdirektøren, sivilarkitekten og gardskjerringa fra Remmen Nordre i Stange på Hedemarken.

Som sjef for Forsvarets relokalisering Gardermoen (FrG) har hun ledet et gigantprosjekt som ikke bare har fått hjemlige, konservative næringslivstopper og ymse politikere til å heve øyenbrynene. Hun har kanskje også forårsaket et og annet tankefullt hakaslepp i de kretser.

LEDERSTIL

For det har ikke skjedd før her til lands at en innvandrerkvinne har svingt seg inn i en statlig toppjobb, gjort en oppvisning i lagåndskapende lederstil og endog slått sprekk i myten om at alt nødvendigvis er så tregt og tungrodd i staten.

Det måtte imidlertid fem intervjuer til før hun fikk jobben i FrG, noe som kanskje tyder på at det tross alt var en smule skepsis til den fargerike dama med den meterlange fletta.

Da hun i fjor høst kunne åpne Gardermoen flystasjon, hadde hun spart inn 70 millioner kroner i forhold til budsjettet. Og det er kanskje ikke spesielt norsk det heller.

NØKTERNHET

– Jeg har inntrykk av at det gjerne er om å gjøre å bruke opp den rammen man har fått seg tildelt – og gjerne litt til. I den kulturen jeg er vokst opp i, er derimot nøkternhet en nødvendighet, sier Fatma Jynge.

Spesielt begeistret over vestlig business-tenkning er hun definitivt ikke. Hun misliker at folk gjerne vurderes ut fra det man har, og ik-

ke ut fra det man er.

– Av og til ønsker jeg mer måtehold og mindre kravmentalitet, mener hun. Og har ballast fra den tredje verden å sammenlikne med.

LÆREMESTER

Fatma Bhanji Jynge kommer ikke fra intet, om noen skulle tro det. Til Norge kom hun for 26 år siden. Og veien fra Tanzania – der hun ble født med indiske foreldre – til arkitekt-ektefellen Leif Jynge's slektsgård på flateste Hedemarken, har vært lang og spennende: Studier i Nairobi, Liverpool og København, litt hit og dit i Norge. Så som Kristiansand og Sortland.

Og nå vil altså denne kvinnen, som var Øst-Afrikas første kvinnelige arkitekt og har fortid som statlig sjefsarkitekt for å få skikk på slumstrøkene i Tanzania, bli Norges neste og første kvinnelige riksantikvar.

– Det har tatt tid å skjønne norsk arkitektur, sier hun. – Men Leif har vært en førsteklasses læremester. Jeg skal klare de utfordringer jeg får, forsikrer Fatma Bhanji Jynge med den aller største oppriktighet.

ESTETIKK

Hun er opptatt av kulturminnevern. Og i estetikken rundt seg. For eksempel synes hun oljeselskaperne har ødelagt mange norske småsteder, og ser for seg en ny generasjon bensinstasjoner med limtretragere fra dype, norske skoger. Uten prangende skiltmaster.

Gårdeiere som lar bevaringsverdige bygninger forfalle i håp om dermed lettere å få rivetillatelse, fnyser hun av.

Aner vi kanskje en politiker også?

– Absolutt ikke, vifter hun avvisende. – Jeg velger å jobbe for et politisk system. Men partipolitikk? Åneidu! sier Fatma Jynge, som står opp klokka fem også på fridager, som ikke nødvendigvis blir fridager hvis hun heller finner ut at hun skal overraske medarbeiderne sine med lunsj nede på stranda og høre hvordan det går på jobben.